

Evropa musí využít úpadek ruského vlivu ve střední Asii ve svůj prospěch

 forum24.cz/evropa-musi-vyuzit-upadek-ruskeho-vlivu-ve-stredni-asii-ve-svuj-prospech

Vladimir Putin

FOTO: ČTK/ABACA/AA/ABACA

Tomáš Zdechovský

Komentáře 20. 12. 2023

KOMENTÁŘ / Střední Asie rozhodně nepatří mezi oblasti často zmiňované v evropských médiích. V současné době by si však zasloužila mnohem větší pozornost, protože její politická i ekonomická relevance postupně stoupá.

Navíc podíváme-li hlouběji do historie, zjistíme, že fenomén Střední Asie coby významného regionu není ničím novým. Její geografická poloha ji k tomu ostatně přímo předurčuje. Není náhodou, že už ve starověku územím procházela hedvábná stezka, která spojovala Čínu s oblastí Středomoří, potažmo celou tehdy civilizovanou částí Evropy.

Great Game

Centrální Asie tedy byla až do doby zámořských plaveb spojnicí mezi Dálným východem a Evropou. V 19. století se oblast stala součástí tzv. Great Game, v níž spolu o vliv soupeřily dvě významné světové velmoci té doby – Velká Británie a Rusko.

I po rozpadu SSSR považoval Kreml tu část střední Asie, která dříve patřila Sovětskému svazu, tedy státy Kazachstán, Kyrgyzstán, Tádžikistán, Turkmenistán a Uzbekistán, za svůj zadní dvorek. To se

ale mění. Ve 21. století začal strategický význam této oblasti opět růst a ruský vliv přestal být samozřejmostí.

Vedle Ruska o vliv v regionu začala soupeřit také Čína. Také pro EU jako celek představuje Střední Asie oblast velkých příležitostí. Za současné nelehké situace můžeme vnímat jako velmi povzbudivé, že Evropa už dokázala některé z nich využít.

Prospěch pro obě strany

Obrovského posunu se podařilo dosáhnout ve vztazích s Kazachstánem, rozlohou největší středoasijskou zemí. Rozkládá se na ploše 2,7 milionů km², což z něj dělá největší vnitrozemský stát na světě. Žije zde ale jen 20 milionů lidí.

Dále čtěte

Vyprávěj mi o komunismu: Objednávejte knihu Pavla Šafra a Johany Hovorkové o každodennosti, na niž jste možná zapomněli

Je tu knižní vydání podcastu deníku FORUM 24! Johana Hovorková a Pavel Šafr si v desetidílném podcastu povídali o každodenním...

Vedle důležité geografické polohy je pro nás důležité, že se jedná o stát s velmi rychle rostoucí ekonomikou nabízející mnoho příležitostí pro investice, který má navíc bohatá naleziště mnoha důležitých surovin.

Evropská snaha o vzájemnou užší spolupráci má v Kazachstánu velmi pozitivní odezvu. Na 38. zasedání Berlínského euroasijského klubu (BEC) konaném v polovině října v Bruselu ocenil náměstek kazašského ministra zahraničí Roman Vassilenko vůli zintenzivnit svou spolupráci mezi Kazachstánem a Evropskou unií (EU).

Rostoucí ekonomická prosperita

Zmíněný představitel středoasijské země také vyzdvihl současný pozitivní vývoj spolupráce v oblasti obchodu, ekonomiky a investic. Ta se jasně projevila v přibližně 39% nárůstu obchodního obrátu mezi Kazachstánem a EU na více než 40 miliard dolarů v loňském roce, spolu s investicemi EU v celkové výši 12,5 miliardy dolarů.

Ujistil také obchodní komunitu EU, že při realizaci svých projektů může počítat s plnou politickou podporou, zejména v oblasti zelené energie, kovů vzácných zemin a dopravních a logistických spojení.

Pro Evropu znamenají tato slova pozitivní zprávu při její snaze odstříhnout se od závislosti na ruských surovinách. Pro EU má spolupráce strategický význam, protože Kazachstán je největším dodavatelem uranu na světě. Disponuje i velkými zásobami ropy a zemního plynu a mimo jiné nabídl Evropě dodávky ropy, které mají vykrýt výpadky ruského importu.

Upadající ruský vliv

Prohlubování vztahů přinese prospěch oběma stranám. Těžit z něj bude samozřejmě i Kazachstán. Upevnění vztahů s Evropou pro něj znamená i vymanění se z vlivu Ruska a Číny. Nejrozlehlejší středoasijská země je sice členem vojenské aliance Organizace Smlouvy o kolektivní bezpečnosti vedené Moskvou a jak už bylo zmíněno, svůj vliv zde chce uplatňovat i další sousední velmoc – Čína.

Dále čtěte

Babiš mával rohlíkem a v hlavě měl guláš. Šéf ANO nám připomněl, proč už nikdy nesmí vládnout

KOMENTÁŘ / Na TV NOVA se v neděli uskutečnila debata premiéra Petra Fialy s předsedou nejsilnější opoziční strany Andrejem Babišem.

Nejpozději od začátku ruské invaze na Ukrajinu se ale Kazachstán snaží vést co nejvíce nezávislou zahraniční politiku. Evropa tak může velmi pomoci středoasijským zemím v tom, aby dokázaly jednat jako nezávislí aktéři.

Rozhodně ale není čas usínat na vavřínech. Stále je samozřejmě potřeba počítat s některými riziky. Ruský vliv zde úplně nevymizel a Střední Asie je zároveň oblastí, přes kterou se dostává sankcionované zboží do Ruska.

Obrovská příležitost pro Evropu

Nic to ale nemění na skutečnosti, že oblast nabízí příležitosti v mnoha ohledech, především v oblasti pro Evropu tolik potřebné diverzifikace dodávek strategických surovin a rozvoje důležitých partnerství. Veliký význam to má zvláště dnes, kdy Evropa musí hledat spojence opravdu všude, protože svůj vliv ve třetích zemích spíše ztrácí.

Dosavadní úspěch při prohlubování vztahů s Kazachstánem svědčí o tom, že úsilí rozvíjet na evropské úrovni vztahy se Střední Asií rozhodně smysl má. A podobně se musí postupovat ve všech státech tohoto regionu, jak k tomu nedávno vyzval i Výbor EP pro zahraniční věci. Upadající ruský vliv v této oblasti nám k tomu dává jedinečnou a neopakovatelnou příležitost.

Autorem je europoslanec za KDU-ČSL a předseda delegace Evropského parlamentu pro země Střední Asie a Mongolsko.

Prosíme podpořte nezávislou žurnalistiku

Smyslem Svobodného fóra a deníku FORUM 24 je přispívat ke kontrole politické i ekonomické moci a bránit svobodné prostředí v České republice. Abychom pro Vás mohli nadále pracovat, potřebujeme nutně Vaši pomoc.

Váš finanční dar můžete zaslat na tento sbírkový účet:
4095439339/0800

Prosíme, informujte nás o Vašich finančních darech na mailu **freeczechmedia@gmail.com**.

Free Czech Media Sdružení na podporu nezávislé žurnalistiky

QR Platba

